

Turbageçiriji, gazly we suwuk maddalary, tozan däneli we suwuklandyrylan massalary, şeýle hem turbanyň kese kesiginde basyş tapawudynyň täsiri astynda gaty ýangyç we beýleki gaty maddalary suwuk görnüşe öwürüp, daşamak üçin döredilen inžener tehniki desgasydyr.

Işleýiş maksadyna baglylykda turbageçirijiler aşakdakylara bölünýär:

ýatak turbageçirijileri;
esasy turbageçirijiler;
bug we gyzgyn suw turbageçirijileri;
tehnologiki turbageçirijiler;
gaz üpjünçilik turbageçirijileri (paýlamak);
suw üpjünçiligi we lagym turbageçirijileri.

Gaz görnüşli maddalary daşayan turbageçirijiler şulary öz içine alýar: gysygy stansiýa, gaz paýlaýyş stansiýasy, kranlar, turbageçiriji armaturalar, diregler, oturgyçlar, berkitmeler, çarçuwalar, bintler, flanesler, egilmeler, wilkalar, klapanlar, petikler.

Turbalary öndürmek we dürli maksatlar üçin turbageçirijileri gurmak üçin ulanylýan poladyň köp mukdary pes uglerodly we pes ugletursuly polatlar bolup, olaryň akyjlyk çägi 500 MPa çenli baryp ýetýär. Dürli maksatlar üçin turbageçirijiler gurnalanda polatdan ýasalan turbalary kebşirmek üçin tehnologiki prosesler biri-birinden az tapawutlanýar.

Esasy magistral turbalary kebşirmek üçin dugaly(arkaly) kebşirmek usullary has giňden ulanylýar. Bu turbageçirijileriň ähli sepleriniň 60% -den gowragy awtomatiki suw asty(flyuns) arkaly kebşirmek usulyndan kebşirlenýär. Suw asty kebşirmek diňe bogunyň aýlanmak mümkinçiligi bolan ýagdaýlarda ulanylýar. Turbageçirijileriň şeýle kebşirmesi, esasan, diametri 219 ... 1420 mm bolan iki we üç turbaly şahalanan bölegi öndürmekde awtomatlaşdyrylan usul bilen ulanylýar. Mehanizmleşdirilen usullary ulanmak mümkin bolmadyk halatynda, el bilen arkaly kebşirmek ulanylýar.

Pensilwaniýa nebitçisi J.L.Hutchinson ilkinji bolup 1862-nji ýylda hakyky turbageçirijini gurdy. Ol depeden çykyp, nebiti gaýtadan işleýän zawoda gidip, sifon düzgüni boýunça işläpdir.

Agageldi WELMYRADOW
Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar
we Informatika institutynyň talyby